

Folkmusik från öfre Sverige

upptecknad af G. BN.

Efterföljande melodier äro alla utom nr 20 af mig upptecknade dels efter fiol (16, 25—27), dels efter sång eller hvissling eller ur minnet i godtyckligt vald tonart; något mer än halfva antalet (4—7, 10—12, 14, 15, 17, 21—27) inom det område, hvarest de äro gängse, de öfriga dels efter personer, som varit uppfödda inom det område, för hvilket melodien uppgifvits, men flyttat därifrån eller varit på resande fot, dels (3, 9, 19) efter sådana, som själfva på för mig okänt sätt kommit öfver dem, men dock bestämdt angifvit melodiens hemort. Det är ältför sannolikt, att somliga af de här återgifna melodierna förut finnas trykta, ehuru det är för mig okänt. Sådant är, som hvar man vet, utan ett stort musikaliskt bibliotek ock mycket sökande omöjligt att afgöra, då ingen för utredning af sådana frågor användbar förteckning i ämnet finnes. Utan tvifvel förekomma många icke blott i angränsande socknar, utan t. o. m. långt utanför landskapets gräns. Sålunda äro enligt välvilligt meddelad uppgift af Studenten A. SANDBERG nr 5, 10, 15, 17 allmänna i mellersta ock södra Sverige, den sista t. ex. i Småland ock Västergötland. Af nr 16 spelas enligt samme sagesman i Närike första reprisen såsom den af mig är upptecknad, andra åter sålunda:

Ty värr tänkte jag vid samlandet af melodierna icke på att till lika uppteckna orden, ock har först senare sökt hjälpa denna försummelse, så vidt sig göra låtit. Till nr 2, 3, 8, 9, 11, 13—18, 20 samt 23—27 finnas förmodligen inga ord, utan spelas de blott på fiol. Orden till nr 5 ock 6, samt till nr 10, utom den här anförda versen, lämpa sig icke för tryck.

De tämligen meningslösa ord, som jag hört till nr 12, äro: Brännvin, brännvin, bara ideligen brännvin, bara ideligen, bara ideligen, bara ideligen brännvin.

För en del läsare torde den upplysning vara nödig, att »gånglåt» är det samma som marsch, samt att »skänk»-marschen spelas, då bruden »skänker» d. v. s. går ut på gården med brudpigorna i följe ock bjuder vin (eller öl) åt folket, hvarför i betalning brukar gifvas 10 till 25 öre för glas.

---

1. **Beväringsvisa** från Burträsk i Västerbotten (en vers anförd som prof).

Ock närvi komi patrons köke, fadrade - ri fade ---- rallallej! feck
vi en titt i biblio-teke, » » » » »

rallal-lej! Förr än vi had lässe ut, fadrade - ri fade --- rallal-lej! hur-
ra, så feck vi lär oss ve-ta hut, fadrade - ri fade ---- rallallej!

2. **Beväringsmarsch** från Burträsk i Västerbotten.

3. Polska från Jämtland.

Musical score for 'Polska från Jämtland'. The score is written on six staves in treble clef with a 3/4 time signature. It features a melody with a prominent triplet in the first staff and a repeat sign in the fifth staff.

4. Visa från Högs socken i norra Helsingland¹⁾.

Musical score for 'Visa från Högs socken i norra Helsingland'. The score is written on three staves in treble clef with a common time signature. The melody is accompanied by a bass line. The lyrics are written below the staves.

Nu vill jag börja sjunga en visa här i år Om dessa små förtjänster, som
träffat oss så svår. De pressar oss ar-beta för en liten ringating, Båd
hugga-re å körning, det tror jag väl ni mins.

¹⁾ Rättstafningen i texten är tidskriftens vanliga, utan hänsyn till den ursprunglige författarens (eller afskrifvarens). Jag har också sökt sätta skiljetecken efter vanligt skrifbruk; men det är understundom svårt.

Vi äro på förtjänster, ja nästan en ock hvar en skilling att förtjäna ock något till bespar; men då så blef vi narrad, ty det är redan spardt till fläsk å gryn ock ärter, samt äfven till tobak.

Ja uti januari då börja vi vår marsch, med »maran» uppå ryggen det skedde med stor hast. Vi reste långa trakter ock äfven många mil, tils vi kom till Bjuråker¹⁾, där blefvo vi dock still.

Vi fingo straxt arbete vid Hedvigsfors bolag, ock det var timmerkörning, som vi ock ville ha; ja uti bärg ock stenar, där vi knapt kunde gå, sen mera till att köra, det kan ni väl förstå.

Men ödet oss ej träffar just riktigt värst ändå att ligga uti kojor i köld ock rök också. Ty hvad angår kvarteret, har vi det ganska bra, ett trefligt sällskap äfven, vi som här bo i lag.

Det värsta, som har varit på denna vintertid, är att vi lidit minskning på dricksvaror hit. Ock när sådant här har varit, så har det skett så fort; ock sedan upphålt tiden på ett slags spel med kort.

Här bo vi nu till sammans en helan mängd i lag, ja ifrån värk ock stränder af allehanda slag. Men sämjan har ej trutit just riktigt värst ändå; blott endast några gånger, men de är endast få.

Vi böra intet glömma i visan sätta in om detta här befålet, som skogen hörer till. Dom far här ock dom svänger, en åker ock en går, en något litet ökar, en annan vill slå af.

Men vi bör intet sörja för tiderna är svår; för vi är unga pojkar ock går nog år från år. Fast intet detta bolag betalar något als, så går det an att resa, vi träffas nog min sann.

Ja, här uppi skogen är trefligt vintren om, för tio till antalet vi bo i samma rum. Men värst är bort i spiseln, när allihop skall dit med alla sina pannor, de steka vill sin bit.

¹⁾ Bjuråker är en socken belägen på 3 mils afstånd rätt västerut från Hudiksvall omkring Dellarne.

Ock sedan gå till skogen, sitt arbet börja må
ock hugga för en krona ock kanske höjd af två.
Om man skall hugga mera, då får man vildt gå på,
om man så skulle önska den tredje kronan nå.

Ock sedan gå mot hemmet att hvila lite grann,
ock dessa matbekymmer i spiseln, de går an.
När detta då blir färdigt, så blifver det till sist
att ligga uti kojor på lafvar¹⁾ ock på brisk.

Tag noga akt på visan, ty snart så är hon all.
Man borde väl förtjäna en sup i alla fall.
Men det är ej begärligt, när man det ej kan få;
jag får väl ändå sjunga en vers ock kanske två.

Om någon nu vill veta, hvem visan hafver gjort,
så går det an att finna hans namn inunder fort;
i skogen har han varit i trenne månars tid,
på landbostället Geholm²⁾, där bodde han i frid.

Nu kommer denne versen ni veta får hans namn;
ock om ni sen vill träffa'n, han fins i Helsingland.
Ock namnet det är Magnus, ni känner'n kanske förr;
för resten är han kommen från länet Skaraborg³⁾.

5. »Rullan går.» Beväringvisa från Helsingland.

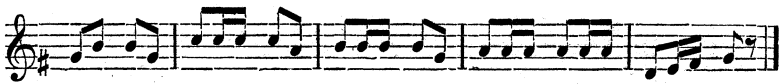
6. Visa från Högs socken i Helsingland.

¹⁾ lafve = fällbänk.

²⁾ Geholm är ett fåbodställe ock nyodling i Bjuråker.

³⁾ Sista ordet i visan tyckes angifva melodiens egentliga hemort.
För öfrigt skall hon vara diktad vintern 1877—78 af timmerkörare på
Bjuråkersskogarne.

7. Visa från Högs socken i Helsingland (»Gumman Vinter«).

8. Gånglåt från Hassela i Helsingland.

9. »Skänk«-Marsch från Gästrikland.

10. Beväringsmarsch från Helsingland.

Raskt.

Känner du Svarta Maja ock Svarta Majas bror? Till Färgen var hon svart, till växten var hon stor, var hon storsom tralle-ralla - la, tra - rallal-la, tra-rallala. Till färgen var hon svart ock till växten var hon stor.

The musical score is written in a single system with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The time signature is common time (C). The melody consists of three lines of music. The first line contains the first two lines of the lyrics. The second line contains the next two lines of the lyrics. The third line contains the final line of the lyrics. The melody is characterized by a steady eighth-note rhythm with occasional sixteenth-note pairs.

11. Polska från Högs socken i Helsingland.

The musical score is written in a single system with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The time signature is 3/4. The melody consists of three lines of music. The first line contains the first two lines of the melody. The second line contains the next two lines of the melody. The third line contains the final line of the melody. The melody is characterized by a steady eighth-note rhythm with occasional sixteenth-note pairs.

12. Polska från Högs socken i Helsingland.

The musical score is written in a single system with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The time signature is 3/4. The melody consists of two lines of music. The first line contains the first two lines of the melody. The second line contains the next two lines of the melody. The melody is characterized by a steady eighth-note rhythm with occasional sixteenth-note pairs.

13. Polska från Gnarp i Helsingland.

The musical score is written in a single system with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The time signature is 3/4. The melody consists of one line of music. The melody is characterized by a steady eighth-note rhythm with occasional sixteenth-note pairs.

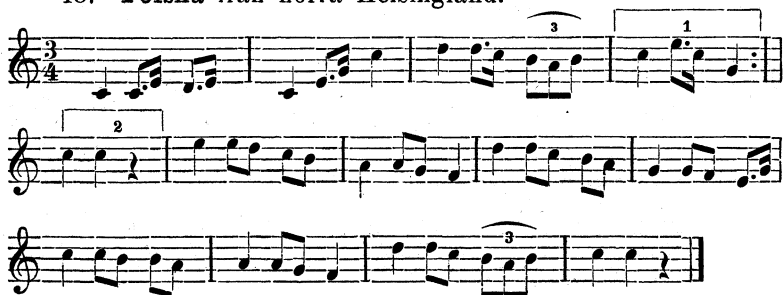

14. Polska från Högs socken i Helsingland.

15. Polska från norra Helsingland.

16. Nig-Polska från Ofvanåker i Helsingland (på fiol i f-dur).

17. Gammal vals från Högs socken i Helsingland.

18. Vals från Hassela socken i Helsingland.

19. Polska från Dalarne (möjligen Leksand).

Leksands brudemarschen gå-år på-å nittan toner, pling, plång, plang! Dittan duian dej,

dillan dullan dåan, dittan duian de-ej. tie - lit - ta - rej ti - rule

ti-e-lit-ta - rej.

20. Polska från Värmland (efter handskr.).

Musical score for 'Polska från Värmland' (after manuscript). The score is written in 3/4 time and consists of six staves of music. The first five staves are in treble clef, and the sixth staff is in bass clef. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some rests and repeat signs. A bracket labeled 'con ottava' spans the fifth and sixth staves, indicating an octave change.

21. Visa från Ålands socken i Uppland («Vid vassen vid stranden»).

Musical score for 'Visa från Ålands socken i Uppland («Vid vassen vid stranden»)' in G major and common time. The score consists of two staves. The first staff is in treble clef, and the second staff is in bass clef. The music is primarily composed of eighth and sixteenth notes. The second staff includes a 'Fine.' marking, a repeat sign, and two first endings labeled '1' and '2'. The piece concludes with the instruction 'D. C. al Fine.'.

22. Visa (om en kråka) från Järlåsa i Uppland.

Musical score for 'Visa (om en kråka) från Järlåsa i Uppland' in C major and common time. The score consists of two staves, both in treble clef. The music is primarily composed of eighth and sixteenth notes, with a repeat sign at the end of the second staff.

23. Gammal vals från Ålands socken i Uppland.

Musical score for 'Gammal vals från Ålands socken i Uppland'. The piece is in 3/4 time and G major. It consists of five staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody features a mix of eighth and quarter notes, with some slurs. The second staff contains two first endings, marked with '1' and '2'. The third staff continues the melody with slurs and a first ending marked '1'. The fourth staff features a second ending marked '2' and a repeat sign. The fifth staff concludes the piece with a first ending marked '1' and a final cadence.

24. Polska från Ålands socken i Uppland.

Musical score for 'Polska från Ålands socken i Uppland'. The piece is in 3/4 time and G major. It consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is characterized by eighth-note patterns and slurs. The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns. The third staff concludes the piece with a final cadence.

25. Polska från Ålands socken i Uppland.

Musical score for 'Polska från Ålands socken i Uppland'. The piece is in 3/4 time and G major. It consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody features eighth-note patterns and slurs. The second staff contains two first endings, marked with '1' and '2'. The third staff continues the melody with slurs and a final cadence.